

Häpologsg. 15 A, 118 46 Stockholm.

SIDENVÄVERI MUSEUM

08-642 56 16

Vaskeboken

Råd og tips for bruk av
Almgrens Universalsåpe

(Almgrens Tvåttvål)

Stockholms Läns Hembygdsförbund Kulturpris	1992
Borgargilletts Kulturstipendium	1992
Företagarförningens pris Hedershantverkaren	1996
Stockholms Läns Landstings Kulturpris	1997
Magnoliapriset	1998
Samfundet St. Eriks Förtjänstplakett	2000

K.A. Almgrens Silkeveveri

K.A. Almgrens Silkeveveri startet i 1833 som det eneste i sitt slag i Norden. I de første 140 årene ble det produsert silketøy til slott og herregårder både i Sverige og utenlands. I 1943 ble stoffproduksjonen lagt ned. Inntil 1974 ble det bare vevet ordensbånd. Fabrikken lå i en Tornerosesøvn frem til 1991.

I dag går de 150 år gamle vevstolene for fullt igjen. Produksjonen består av stoff til Drottningholm slott, og stoff til slips og sjal, akkurat som før. K.A. Almgrens er i dag både silkeveveri og museum. Vi tar imot studiebesøk av enkeltpersoner og grupper, etter avtale eller i våre åpningstider som du finner på www.kasiden.se.

Spesialsåpe til silke

Å forvalte gammel kunnskap og tradisjoner er vår spesialitet. Derfor bestemte vi oss for å produsere en såpe som vi kunne anbefale til vedlikehold av våre vakre og kostbare silketekstiler.

For at fibre ikke skal tørke ut, må man tilføre fett ved vask slik at stoffet beholder sin spenst og sin glans. Det er hemmeligheten med såpen. Her har vi ikke gått på akkord med kvaliteten – bare det aller beste er godt nok. Såpen er basert på foredledede vegetabiliske oljer og har et fettinnhold på 72 %. Den inneholder ingen skadelige stoffer hverken for mennesker eller natur. Den er helt fri for blekemiddel og parfyme.

Spesialsåpe = Universalsåpe

Etter hvert tok folk såpen i bruk til ull, skinn, vanskelig hud, hunder og flekker som rødvin, olje etc. Derfor kan man med rette kalle den for Almgrens Universalsåpe!

Såpen produseres i Sverige. I denne lille brosjyren kan du lese om grunnleggende regler for vask med såpen og en hel del tips fra privatpersoner med forskjellige vaskehistorier.

Lykke til!

Grunnleggende informasjon.

Denne såpen er laget for vask av silketekstiler med vann. Den kan med fordel også brukes til skinn, ull, semsket skinn, pels etc. Derfor kaller vi den like gjerne Universalsåpen. Det som muliggjør slik vask er såpens høye innhold av vegetabiliske oljer. Materialet tilsettes fett samtidig som det vaskes. Vær forsiktig med å skylle materialet, det er bare en fordel at det blir igjen såpe. Det blir ikke ringer eller sjatteringer i stoffet av dette. Det er alltid bedre, om mulig, å vaske hele plagget eller tøystykket. Ved flekktagnning kan det bli lysere enn området rundt flekken. På silke må man alltid vaske hele, ellers blir det en ring etter vannet.

Tips og råd fra brukere.

GULVTEPPER: Jeg hadde levert inn mitt lyse kinateppe til vask og fikk det tilbake i en tilstand jeg på ingen måte var fornøyd med. De gamle flekkene fra bl.a. rødvin var fortsatt der. Nå fikk det bære eller briste. Jeg tok et vått håndkle, gned den inn med Almgrens Universalsåpe og bearbeidet flekkene. Til min ville forbauselse løste de fleste flekkene seg som ved trolldom. Dessuten behøves bare en lett avtørkning av såpeskummet. Men flekkene ble jo lysere enn resten av teppet, så jeg gikk løs på hele teppet som den verste skurekjerring. Resultatet ble et mykt, fint og tett teppe, med herlig glans. MONICA WÄSTERLUND

BILINNREDNING, OLJEFLEKKER: Jeg var stolt over min nyinnkjøpte bruktbil. Dessverre gikk girkassen i stykker og bilen måtte stå ni uker på verksted! Ikke nok med det, da jeg endelig fikk den tilbake, hadde mekanikeren sølt ned både gulvmattene og dørsidene med gammel svart olje. For ikke å få totalt sammenbrudd, bestemte jeg meg for ikke å krangle med firmaet, det følte håpløst. Derimot skulle Almgrens Universalsåpe få vise hva den virkelig var verdt. Varmt vann på en fille, gni på såpen og så til verket. Gnicket på oljeflekkene og faktisk gikk alt sammen bort uten noen som helst fargeforskjell. Kanskje det egentlig ikke er så rart, olje løser olje og Almgrens Universalsåpe inneholder jo 78 % vegetabilisk sådan.

Hvorom allting er, situasjonen var reddet. Nå vasker jeg alltid innredningen slik og holder bilen ren og fin som ny. OSCAR ALMGREN

LINDUKER: Min linduk hadde fått store rødvinflekker som jeg ikke hadde hatt salt på, noe jeg pleier for å suge opp flekken. Jeg hadde kjøpt en Universalsåpe hos Almgrens og tenkte man kan jo alltid prøve. Duken var i alle fall ødelagt. Varmt vann i badekaret. Ned med duken. Jeg gnicket inn flekken med såpen og merket at flekkene spredde seg! Sur ble jeg og slengte duken i vaskemaskinen med vanlig vaskemiddel. Etter ferdig program var flekkene borte vekk! Naturligvis fordi Universalsåpen fikk virke litt ekstra på flekkene. Nå gjør jeg alltid slik med mine duker, men i stedet for vanlig vaskemiddel, river jeg av Universalsåpen på et rivjern og legger sponen i såpeholderen. MONICA WÄSTERLUND

DIN EGEN HUD: Da jeg i mange år har hatt problemer med psoriasis, spesielt i håndflaten, bestemte jeg meg etter et besøk hos Almgrens Sidenväveri å prøve Universalsåpen på mine eksem. Etter et par uker forsvant skorpene, og en klar forbedring av hudens mykhet innfant seg. Sykdommen blir jo ikke helbredet, men symptomene er mye mildere. Nå vasker jeg hele kroppen med såpen og føler meg bedre. ANONYM

HUNDER ETC: Min hund er en Jack Russel og en litt krevende type akkurat som jeg selv. Bobby, som hunden heter, blir skitten på våre lange turer og bading er i blant et must. Da dyr har lett for å bli uttørket, prøvde jeg Almgrens universalsåpe på Bobby, da det ble påstått at såpen var bra for ømfintlig menneskehud. Det burde fungere. Som sagt så gjort. Jeg satt hunden i badekaret og såpet den inn med Universalsåpen. Alt nå merket jeg at han nøt behandlingen. Skylte så lett og tørket med håndkle. En meget fornøyd liten herre la seg siden bekvemt til rette i vårsolen for å tørke. Pelsen ble blank og fin og ingen kløe, noe den alltid fikk før. LENNART PETTERSSON

SILKETØY: Importert farget tøy kan farge av ganske kraftig. Dypp tøyet/plagget i håndvarmt vann. Bearbeid med såpen direkte på, eller riv såpespon på et rivjern og løst det opp i vannet før du legger i silken. Bearbeid så fort som mulig. Ta opp plagget og skyll raskt. Legg det i sentrifugen og kjør bare et par omganger for å få bort overskuddsvann eller kryst det ut i et håndkle. Heng opp eller legg det flatt til tork. SIMBRA SIDEN, JÄRNA

SILKESLIPS: Når du skal vaske silkeslips, trenger du en slips strekker. Slike kan du bl.a. kjøpe hos Almgrens og hos velassorterte klesbutikker for herrer. Legg strekkeren inn i slipset. Dusj på vann. Gni Universalsåpen rett på slipset. Skyll lett. Heng opp i dusjstangen med hengeren i og la det drypptørke. OBS! Prøv alltid først i slipssets andre ende om det farger av. Hvis det gjør det, dypp slipset først i eddikvann for å få fargen til å bli fast, før du vasker det som nevnt. Du bør for sikkerhets skyld tørke av overskuddsvann med et håndkle og legge det flatt til tork med strekkeren i. Du kan vaske alle slags slipsmaterialer med strekkeren og såpen. OSCAR ALMGREN

SKINNBUKSER, SKINNJAKKER, MOKKA: Min sønn elsker sine skinnbukser og går i dem hele tiden på tenårings vis. Til slutt var vask en absolutt nødvendighet. Jeg fylte lunkent vann i badekaret og la både jakken og buksene nedi. Gned dem intenst med Almgrens Universalsåpe. Lot dem ligge en liten stund i det såperike vannet. Dusjet av med kaldt vann, men ytterst lite, ettersom gjenfettingen til stor del består av at det er såpe igjen i materialet. La plaggene til plantørk. Jeg strakk plaggene skikkelig dagen etter da de var tørre. Som nye! CHRISTINA SUNDBERG

ULLGENSERE: Sauens fibre i pelsen er naturlig fete. Dessverre er de fleste vaskemidler for harde mot ullen og utarmer fibrene. Lave pH-verdier hjelper lite. Jeg la min favorittgenser i lunkent vann som vanlig, men denne gangen bearbeidet jeg den direkte med Almgrens Universalsåpe. Lot den ligge en stund og skylte så helt lett. Klemte ut overskuddsvannet og lot den tørke

liggende på et håndkle. DA den var tørr, var den faktisk mykere enn da den var ny og dessuten klør den ikke lenger. OSCAR ALMGREN

BOMULL, VISCOSE, ETC FOR VASK I MASKIN: Å vaske i vaskemaskin går helt utmerket med Almgrens Universalsåpe. Man river ganske enkelt såpen på et rivjern og legger sponen i såpekoppen. Fungerer like bra i 30 som i 90 grader. Om mulig, skyll bare en gang for sentrifugering, om vaskeprogrammet tillater det. Du behøver ikke mykemiddel, det ordner Universalsåpen. OSCAR ALMGREN

DUNJAKKER, DYNER, PUTER: Samme råd som for øvrig maskinvask, men vask med temperatur som angitt på plagget, sentrifuger og tørk siden i tørketrommel – gjerne med en joggesko eller en tennisball i trommelen for å få luft inn i dun og fjær. OSCAR ALMGREN

Har du noe positivt eller negativt å fortelle om Almgrens Universalsåpe? Ta kontakt, så kan vi videreutvikle Vaskeboken.

Universalsåpen distribueres i Norge av
Museumshåndverkerne BA
Veveriet, Norsk Folkemuseum
0287 Oslo

veveriet@c2i.net
www.museumshandverkerne.no

Jonssons Hemslöjd
Sollerön Sverige